

Foreningen Danmark-Letland

nr. 4 december 2010 18. årgang

ISSN 1901-5720

Indkaldelse til generalforsamling side 58

Indhold

Foreningen....	3
Bestyrelsen	4
Nyttige adresser	5
Fest 18. november	6
Festtale	8
18. november 2010	11
Valg i Letland	13
KUKS	19
Ivars Silis 70	21
Slot under vand	22
Latvian Institute	25
Seniorer i skolen	41
Rite nyt	44
Kvinder i overtal	45
Nyt fra Udenrigsministeriet	49
Raivo Maksima	50
Det Danske Kulturinstitut	52
Smånyt	55
Generalforsamling	57
KALENDER	59

Forsidefoto er fra turistbureauets CD "Latvia i billeder".

Deadline for næste nummer er 1. Marts 2011

Foreningen....

Foreningen Danmark-Letlands medlemsblad udsendes til alle medlemmer.

Indlæg og udklip er meget velkomne og sendes til redaktør Lis Nielsen (lis.hazel.nielsen@skolekom.dk). Vi kan ikke love at bringe alle indlæg, ligesom vi forbeholder os ret til at redigere i det indsendte.

Foreningen Danmark-Letland er stiftet i august 1992 i København af en kreds af private personer med interesse for Letland.

Formålet med foreningen er:

På alle måder at styrke og udvikle venskab mellem det lettiske og danske folk, samt oplyse om Letland.

Som medlem af foreningen kan optages enkeltpersoner, husstande, foreninger, virksomheder, kommuner, menigheder, organisationer mv. med interesse for dansk-lettiske relationer.

Foreningen er landsdækkende. De fleste arrangementer finder sted i Københavnsområdet, men der opfordres til lokalt arbejde også andre steder i landet. Hos Fremad Rejser, Vesterbrogade 37, 1620 København V tlf.: 33 22 04 04, får medlemmer af Foreningen Danmark-Letland rabat på rejser til Letland.

Indmeldelse i Foreningen Danmark-Letland sker ved henvendelse/indbetaling til kasserer Anne Fraxinus.

Foreningens girokonto er: 07 736 54.

Årskontingent:

Enkeltpersoner	225 kr
Husstande	325 kr
Unge under 26 og pensionister	150 kr
Organisationer m.m.	525 kr

Bestyrelsen

	Kirsten Gjaldbæk Kongstedvej 12 2700 Brønshøj Formand	tlf. 3871 1825 kirsten.gjaldbaek@skolekom.dk
	Jytte Nørgaard Helio Helleruplund Allé 4 2900 Hellerup Næstformand	tlf. 3962 2922 fax: 3962 2912 jytte@helio.dk
	Anne Fraxinus Kildebækvej 34 3660 Stenløse Kasserer	tlf. 4717 0194 agf@mail.dk
	Lis Nielsen Rosenlundsvvej 8 3650 Ølstykke Redaktør	tlf. 4710 0295 lis.hazel.nielsen@skolekom.dk
	Darta Caunite Humlemarksvej 16 A 2605 Brøndby	tlf. 3166 3696 darta.svarcs@gmail.com
	Anita Vizina Nielsen Lyngborghave 32 2.TV 3460 Birkerød	tlf. 4031 4959 jvizinanielsen@webspeed.dk
	Anda Zarane Horserød byvej 3A 3000 Helsingør	tlf. 2016 0963 anda.zarane@gmail.com
	Helge Andersen Humlemarksvej 17 2605 Brøndby Suppleant	tlf. 4345 7076 ingeoghelge.andersen@gmail.com
	Anne Mette Johannsen Nørgaardsvej 25 2800 Lyngby Suppleant	tlf. 4588 8765 amj2002@ofir.dk

Nyttige adresser

Letlands Ambassade i Danmark,

Rosbæksvej 17, 2100 København Ø
tlf. 3927 6000, Fax. 3927 6173,
embassy.denmark@mfa.gov.lv
Ambassadør: Gints Jegermanis
Konsul/ambassadens sekretær: Ieva Grube
House Manager: Kaspars Judzis
LIAA(Latvian Investment and Development Agency)
kontakt: Gints Janums
Udenrigsministeriets hjemmeside:
www.mfa.gov.lv/dk/copenhagen

Den Danske Ambassade i Letland,

Pils iela 11, Lv-1863 Riga, Latvia
Tlf. +371 6722 6210, Fax +371 6782 0234,
rixamb@um.dk, www.ambriga.um.dk/da
Ambassadør: Per Carlsen
Konsul/Attaché: Trine Vigsø Nielsen
+371 6722 6210 ext. 16 /mob. +371 2612 1002
trinie@um.dk

Det Danske Kulturinstitut i Riga,

Marijas iela 13, K.3, LV-1050 Riga, Latvia
Tlf. +371 67 289 994,
dki@dki.lv, www.dki.lv
Leder: Simon Drewsen Holmberg.

Det Danske Kulturinstitut i København

Vartov, Farvergade 27 L, 2. sal, 1463 Kbh K

Foreningens hjemmeside: www.danmark-letland.dk

Webmaster: Lis Nielsen

Kode til at se seneste nummer af bladet: vairalat

Fest 18. november

For at festligholde Den lettiske Nationaldag, som er den 18. november, blev der afholdt en sammenkomst for alle herboende letter med familie, hvortil også medlemmer af foreningen Danmark-Letland var inviteret. Vi mødtes den 20. november klokken 15.30 og blev modtaget i kulturhuset Kilden Brøndbyøster med et glas Riga Champagnis. Derefter holdt ambassadør Gints Jegermanis en tale på lettisk og en lille tale på dansk. Så blev den lettiske nationalsang sunget mens alle stod op og senere sang et kor af unge lettiske piger to lettiske sange for os. Til slut blev den lettiske film "Festens Anatomi" vist for os alle. Den handlede om bagsiden af "Den Lettiske Nationaldag", det vil sige alle de forberedelser, der skulle til for at få dagen så festlig som mulig i Riga.

Vi så, hvordan der blev forberedt og afskudt fyrværkeri, hvordan roserne, der skulle pynte, blev hentet i Ecuador, hvordan maden blev lavet og kaninerne slagtet o.s.v. og hele filmen var set fra en kunstnerisk og anderledes synsvinkel.

Efter filmen var der sandwich og øl og vand og mulighed for at snakke med hinanden. I alt var der nok omkring 100 børn og voksne. En hyggelig og dejlig aften som sluttede klokken 19.00.

Foreningen vil gerne takke festudvalget for deres store arbejde.

Del af festudvalget, Anda og Karlis, modtager betaling.

Nationalsangen synges

Festtale

LETLANDS AMBASSADØR I DANMARK GINTS JEGERMANIS' TALE PÅ ÅRS DAGEN FOR DEN LETTISKE STATS GRUNDLÆGGELSE KØBENHAVN, VEJLE OG MALMØ, DEN 20. NOVEMBER 2010

Ærede landsmænd og vores danske venner.

På Letlands årsdag vil jeg gerne tale om håb. Om det at turde og ikke blive bange. Om evnen til at tro på det tilsyneladende umulige. Om hverdagen og den enkeltes ansvar.

Hvad tænkte mon de mennesker, som samledes på scenen af Nationalteateret i Riga den 18. november for 92 år siden? Rundt omkring hærgede krigen. Letland var ikke på verdenskortet og der var ikke mange, hverken i Letland eller udlandet, der på det tidspunkt håbede og troede på vores lands fremtid som en stat. Men allerede et år senere så det helt anderledes ud. Det lettiske folk var blevet vækket og havde i frihedskampene vundet dets stat.

Den 18. november for 22 år siden: Nationalteateret, Frihedsmonumentet og andre steder i Rigas centrum var omringet af sovjetiske militser og frivillige ordensvogtere. Kun et par måneder før havde der flydt en strøm af de rød-hvide-røde flag. Alligevel forsøgte sovjetmagten med de sidste kræfter at forhindre folket i at kunne og turde mindes og fejre den 18. november. Dengang vågnede folket igen til frihed. Og igen var der en stor del af dem, der ikke troede på det.

For 15 år siden var der kun gået 4 år siden vores stats uafhængighed var blevet anerkendt internationalt. På det tidspunkt arbejdede jeg i den lettiske ambassade i Moskva. Mange af Ruslands politikere, militærfolk og

andre sagde, at vi letter, ikke skulle håbe på noget, for uden støtte fra Rusland havde vores nationaløkonomi ingen chancer. De havde ikke ret.

For 5 år siden mistede mange troen på sig selv, deres muligheder, og tiltro til magtens mænd. Skuffelsen over staten voksede. Mange forlod landet og der er stadigvæk mange, der forlader det også i dag. Den lettiske stat og samfund har i de sidste 3 år gennemlevet en hård krise og er igen blevet ædruelig efter en stærk udviklingsrus. Mange steder er der en stor uvished om hvad morgendagen vil bringe.

I samfundsdebatterne om økonomi, politik, og om vores valg bliver der ikke sjældent udtrykt en bekymring for, hvad de andre mon vil tænke om os. Vi venter ofte på, hvad de andre vil sige og gøre, venter på statens eller statsledernes beslutninger og håber dermed at løsningen vil komme udefra.

Det minder også om den 18. november 1918, hvor en lille håndfuld mennesker havde erklæret Letlands uafhængighed og stillede sig op på scenen til gruppebilledet. På det tidspunkt var der bare ikke nogen stat. Den skulle skabes med hårde kampe og med et stort antal af menneskeofre.

Hvorfor tror vi, at alt fremover vil ske af sig selv og uden vores medvirken? Hvorfor nu, efter 92 år, er der stadig mange af os, som ikke tror på os selv og vor stat? Når det kommer til stykket, har vi oplevet den længste periode af demokrati siden vor stats grundlæggelse. Letlands nationalsang er som en bøn, hvor vi beder om Guds velsignelse til Letland, til dets

døtre og sønner. Guds velsignelse til Letland er som en gave, som vi skal værne om. Vi skal behandle den med forsigtighed og fornuft.

Den enkeltes ansvar er: ikke at øde det bort. Vores handlinger og tanker er et bevis for, hvordan vi behandler denne Guds gave.

Jeg er overbevist om, og historien viser det tydeligt, at vores folk besidder livslyst, foretagsomhed og livlighed. Vi skal bare slippe det løs. Troen har en stor kraft. At turde tro er det første skridt, derefter følger hverdagen og flittigt arbejde.

Når vi mindes og fejrer vores stats fødselsdag opfordrer jeg derfor jer alle til at tænke på, hvilken fremtid I ønsker vores land og folk. Den fremtid, I forestiller jer og håber på, vil ikke komme af sig selv. Den vil blive dannet af vores allesammens arbejde, handlinger, opførsel, holdninger og tanker.

Vores folks og lands fremtid er hver enkelts valg og realiseringen af det. Det gælder også dem, som bor andetsteds i verden. Når vi ønsker Letland tillykke, lad os da mindes dem som har ofret deres liv og har arbejdet for dets fremtid, men lad os også tænke på, hvad vi selv kan gøre for at livet i Letland bliver bedre.

Glædelig og lys Letlands grundlæggelsesfest!

GJ

Den danske tekst studeres nøje af festdeltagerne

18. november 2010

18. november er Letlands Nationaldag. Derfor var der igen i år kransenedlæggelse ved Det Lettiske Monument på Vestre Kirkegård ved Østre Kapel i København.

En lille forsamling på 14 mennesker var mødt op og Gvido Grinvalds holdt tale og nedlagde en krans på vegne af alle letter i Danmark, og derefter talte ambassadør Gints Jegermanis og satte en krans ved monumentet.

Anne Mette Johannsen fra Danmark-Letlands bestyrelse bød derpå alle til en bid brød på "Karens Minde" et kulturhus lige i nærheden.

Her fik vi smørrebrød og kaffe og lejlighed til at sidde og sludre. Vi fik fortalt at monumentet var sat op i 1948, og det var sket ved en indsamling blandt alle letter, og forskellige danske fonde havde hjulpet til. Den første af flygtningelejrenes letter som døde, var blevet begravet

lige i nærheden af monumentet, og der er stadig en lille plade inde under en stor busk som markerer graven, men efter at letterne fik monumentet kunne man efter sin død få sit navn indgraveret i mindepladen. Det er en hyggelig tradition at mødes på Den lettiske Nationaldag, en tradition som vi bør holde fast i og gerne skulle have flere unge letter med til.

LN

Valg i Letland

I Jyllandsposten kunne man læse den skræmmende overskrift: Russerne kommer.

I Letland var visse dele af befolkningen skræmt ved udsigten til at det store parti "Harmoni Center" skulle vinde magten ved valget. "På plakater rundt om i Letland kunne man læse teksten "Viss bus labi", "Alt bliver godt", som lyder ganske uskyldigt, men Harmoni Center domineres af etniske russere, som udgør godt en fjerdedel af landets befolkning. Hvis partiet skulle komme med i en regering, ville det være første gang siden Letlands befrielse i 1991, at "russerne" fik direkte indflydelse." "En sådan indflydelse ønskede Harmoni Center bl.a. at bruge til at gøre russisk til officielt sprog ved siden af let-tisk samt at styrke de økonomiske og politiske forbindelser med Rusland."

Men så galt gik det altså ikke til valget 2. oktober 2010 Valgdeltagelsen nåede op på 63,12 %
5 partier blev valgt ind og de tre største var Unity (Enheds partiet) med 33 medlemmer i parlamentet, Harmonie Center med 29 medlemmer og Union of farmers and Green 22 medlemmer. Resultatet blev en koalitionsregering med Unity og Union of farmers and Green med i alt 55 ud af i alt 100 medlemmer i parlamentet.
2/3 af de nyvalgte lovgivere har ingen erfaring med udvalgsarbejde i regeringen og partiet Harmoni Center er "meget tæt på magten" og det bliver sværere at være tilbageholdende med at inddrage dem i samarbejdet, siger politolog Ivars Ijabs.

De følgende detaljer om valget er uddrag fra www.li.lv. Letlands parlamentsvalg er et proportionalitets valgssystem med hemmelig afstemning til de 100 pladser i Saeima.

Saeima valget afholdes i fem valgkredse:

Riga, Vidzeme, Latgale, Zemgale og Kurzeme.

Stemmer registreret uden for Letland, stemmer på kandidater fra Riga valgkreds.

Ifølge resultaterne, er fem kandidatlistor blevet valgt:

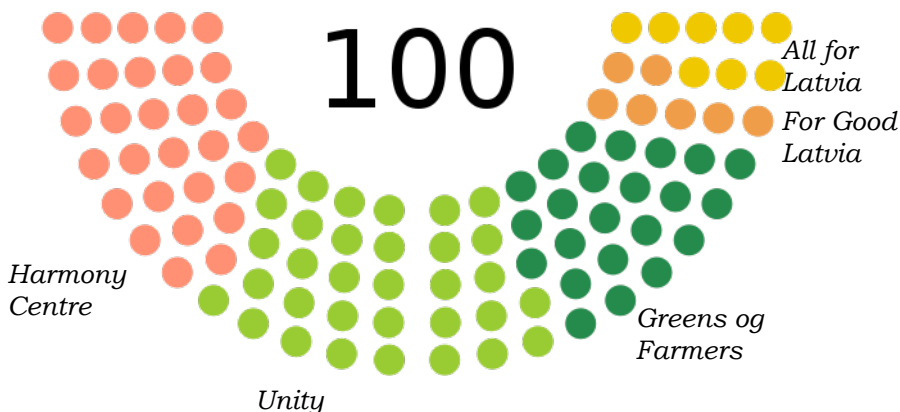
1. "ENHED" - parti alliance af New Era, Partiet for en anden politik, og Civic Union;
2. "Harmony Centre" - sammenslutning af Daugavpils By parti, National Harmony Parti, New Centre, det socialistiske parti i Letland, og Socialdemokratiet;
3. "Sammenslutningen af Greens og Farmers" - partialalliance af lettiske Farmers' Union og det grønne parti;
4. "For Good Letland" - sammenslutning af Folkets Parti Letlands første parti og Letlands Vej;
5. Partisammenslutningen "Alle for Letland" - "For Fædreland og Frihed / LNNK".

Antal parlamentarikere i det 10th Saeima

Regioner	Riga	Vidzeme	Latgale	Kurzeme	Zemgale	
UNITY (Enhed)	9	12	2	4	6	33
Harmony Centre	13	4	8	2	2	29
Union of						
Farmers and Greens	3	6	3	5	5	22
For Good Latvia	2	2	2	1	1	8
All for Latvia – For						
Fatherland and						
Freedom / LNNK	2	3	1	1	1	8
Totalt pr region	29	27	16	13	15	100

Listen med valgte MP'er findes på linket:

<http://web.cvk.lv/pub/public/29764.html>

En ny Center-højre regering med et flertal på 55 ud af 100 pladser. (Unity og Greens og Farmers)

Saeima afholder sin første samling

Den 2. november afholdt den 10. Saeima (parlamentet) sit første møde.

Den lettiske præsident Valdis Zatlers åbnede den første session med en velkomsttale, og annoncerede den nye kandidat til premierminister: den nuværende premierminister Valdis Dombrovskis, en repræsentant for Enhedslistens blok.

For første gang er kun fem politiske grupper blevet valgt.

Allerede den 1. november nåede Enhedslistens blok og De Grønne og Farmers Union (ZZS) at lave en aftale om den endelige ordlyd i erklæringen, der skitserer de vigtigste mål i den nye lettiske regering.

I sin tale til pressen efter mødet mellem de to blokke, sagde premierminister Valdis Dombrovskis, at de fremtidige koalitions partnere havde indgået en aftale om de centrale elementer i regeringens erklæring samt en sam-

arbejdsaftale.

ZZS ville få ansvar for sundhedssektoren, en aftale er indgået, så tildelinger til de vigtigste sundhedsydelser næste år vil forblive på det nuværende niveau. ZZS' repræsentanter havde accepteret fordelingen af den ministerielle portefølje mellem de to mulige koalitions partnere. ZZS havde foreslået, at der i regeringens erklæring var en forpligtelse til at udvikle et energisikkerhedsprogram.

Dombrovskis erkendte, at regeringsdannelsesprocessen havde været kompleks. Selvom Enhedslisten oprindeligt havde forsøgt at få en bred koalitionsregeringen, er resultatet blevet en koalition af kun 2 grupper, der vil have 55 stemmer af 100 i det lettiske parlament.

Valdis Dombrovskis godkendt som leder af regeringen

Den 3. november, godkendte de lettiske parlamentsmedlemmer på et ekstraordinært Saeima (parlamentet) møde den nye regering under ledelse af den nuværende premierminister Dombrovskis. Det andet Dombrovskis-ledede ministerium, der dannes ved *Enhedslistens blok* og *De Grønne og Farmers Union (ZZS)*, blev bekræftet med 63 stemmer mod 35. Den nye regering fik støtte af koalitionsens 2 grupper, Enhedslisten og ZZS, men også af det nationalistisk konservative *National Alliance Alt for Letland-TB/LNNK*. De to andre oppositions partier, *Harmony Center* og *For et godt Letland*, stemte imod.

Dombrovskis takkede repræsentanterne fra *National Alliance* for at støtte hans regering, og sagde til resten af oppositionspartierne, at den nye rege-

ring er klar til “konstruktivt samarbejde”.

Enhedslistens bloks ministre omfatter finansminister Andris Vilks, udenrigsminister Ģirts Valdis Kristovskis, økonomiminister Artis Kampars, justitsminister Aigars Štokenbergs, indenrigsminister Linda Mūrniece, kulturminister Sarmīte Ēlerte, og forsvarsminister Artis Pabriks, som også har ansvaret for forberedelsen af Letland på sit EU-formandskab i 2015.

ZZS medlemmerne i den nye regering omfatter transportminister Uldis Augulis, miljøminister Raimonds Vejonis, velfærdsminister Ilona Jurševska, Uddannelses og videnskabsministeren Rolands Broks, sundhedsminister Juris Bārzdiņš, og landbrugsminister Jānis Dūklavs.

yderligere oplysninger se:

<http://www.mk.gov.lv/en/mk/sastavs/>

Eksperter: Ny regerings liv vil afhænge af Unity Bloc og vedtagelse af 2011-budgettet

Den 3. november, sagde politologer, at bæredygtigheden af den nye lettiske regering vil afhænge af enigheden i koalitionenens førende partner, Enhedslistens blok, samt regeringens succes med håndteringen af næste års budgetnedskæringer.

Politolog Ivars Ījabs påpegede, at mange havde forudsagt en kort levetid for premierminister Dombrovskis tidligere ministerium, som dog holdt til parlamentsvalget. Der er derfor grund til at tro, at det nye Dombrovskis-ledede ministerium vil arbejde i hvert fald indtil udgangen af 2011.

Mulige alternative kandidater forventes ikke at gøre forsøg på at overtage regeringen før de uundgåelig upopulære beslutninger er gennemført. ”Vedtagelsen af 2011-budgettet ved udgangen af dette år eller, mest sandsynligt, i begyndelsen af næste år vil være den første store test af den nye regering,” sagde Ījabs.

LN

Om valget i Letland

Møde på Ambassaden

Foreningen Danmark-Letland var inviteret til møde på Den Lattiske Ambassade en fredag i november. Anledningen var det nys overståede valg den 2. oktober i Letland. Ambassadør Gints Jegermanis ville orientere om resultatet af valget til parlamentet og fortælle om den aktuelle situation i landet netop nu.

20 medlemmer mødte op og enkelte havde forberedt sig godt og indsendt spørgsmål i forvejen, så de kunne få svar på specifikke temaer og områder.

Der blev serveret kage og kaffe og ambassadørens hustru var også tilstede og kunne supplere med oplysninger.

En rigtig hyggelig aften.

LN

KUKS

Borgmester Klaus Bondam holder festtale

Komiteen for Udlandsforeningers Kulturelle Samvirke KUKS

Foreningen Danmark-Letland er medlem af denne forening og var derfor inviteret til fest en fredag i oktober på Københavns Rådhus. I den store rådhusal var et farverigt skue. Mennesker mellem hinanden i farverige dragter: lyslilla sari'er på smukke indiske kvinder med langt hår, mænd i klanternet kilte og med skråhuer, afrikanere med nationaldragter, Japanere i kjortler og masser af forskellige sprog blandede sig med engelsk og fransk. Festen blev åbnet med sækkepibemusik og alle ambassadernes first ladies, kom op på podiet med en rose i hånden og talerækken begyndte. Først talte for-

eningens formand, derefter kom Klaus Bondam og derefter andre talere. Senere var der underholdning, flot japansk trommeslagning af en gruppe unge mennesker, og dansepiger fra Makedonien.

Hele vejen rundt i salen, havde de forskellige lande lavet præsentationer, bl.a. ved at have smagsprøver af mad og drikke på små borde, og der var rigeligt, så ingen behøvede at gå sultne hjem.

Senere var der dans og lotteri. Foreningen var flot repræsenteret med 9 medlemmer også Ambassadøren sås mellem gæsterne.

LN

Prinsesse Elisabeth var blandt gæsterne

Husk vort tilbud:

Hvis du ønsker hurtig besked om nye interessante arrangementer som vi ikke kan nå at få med i bladet, bedes du sende din e-mail adresse til vor kasserer Anne Fraxinus: agf@mail.dk hvis du ikke allerede tidligere har gjort det.

Ivars Silis 70

I Politiken kunne man for nylig læse at Ivars Silis, forfatter, ingeniør og fotograf bosat på Grønland, fyldte 70 år.

Foreningen sendte ham en lykønskning, idet vi var glade for hans bøger og hans foredrag, som han havde holdt i foreningen sidste år.

Samtidig har vi lige været sammen med ham, idet Ivars Silis nu er blevet udnævnt til honorær-konsul på Grønland for Letland.

Og i den forbindelse var foreningen inviteret til besøg på ambassaden, hvor de tre andre konsuler: for fyn: Frank Uhrenholt, Nordjylland: Karen Marie Melson og for Bornholm: Poul Fris Hansen, også var tilstede. Vi skulle orientere dem om foreningens arbejde og flere af dem meldte sig da også straks ind i vores forening.

Ivars Silis er forfatter til 17 bøger, især om Grønland, men har sidste vinter ifølge Politikken, også været med-udgiver på en børnebog: "Ille- isbjørn fra sidste flage."

Georg Mørch har lige læst Ivars Silis bog "Slot under Vand" og har været meget optaget af den. Han sender en anmeldelse som kan læses nedenfor.

LN

Slot under vand

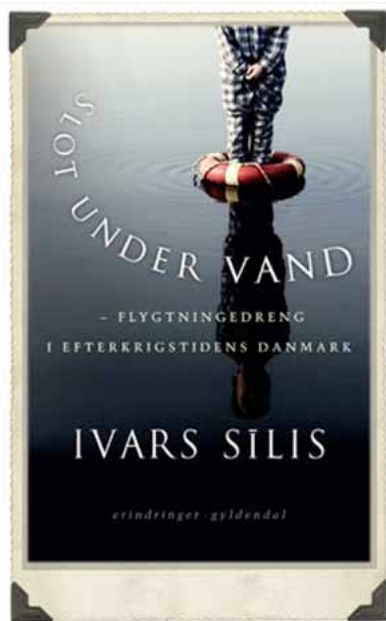
Anmeldelse

Fra en af foreningens medlemmer Georg Mørch har vi fået følgende anmeldelse af Ivars Silis bog ”Slot under Vand”

I sin nye bog *Slot under Vand - flygtningedreng i efterkrigstidens Danmark*, Gyldendal 2009, beskriver den kendte bjørnejæger, polarforsker og ekspeditionsleder *Ivars Silis*, der i 1992 udgav sin lettiske slægtning Daiga Barancanes bevægende *Breve fra Letland* om Letlands turbulente år 1988-1992, sin dramatiske barndom. Han er født 1940 i Riga, men allerede i 1944 valgte hans mor Hermine sammen med ham og lillebroderen Aldis at flygte fra krigen, inden sovjetstyrkerne nåede at lukke Kurlands-lommen og tvinge tyskerne til overgivelse, så Sovjetrusland igen kunne

lægge sine klamme hænder på Letland, Estland og Litauen og videreføre sit bestialske terror-regime.

Efter en sindsoprivende flugt fra Vestiena via Riga, Ventspils, den polske havneby Gotenhafen og en farefuld sejladts tværs over Østersøen nåede den lille familie til Danmark, hvor de kom til at bo i flere Røde Kors flygtningelejre på Sjælland, indtil Ivars og hans mor endelig i 1953 kunne forlade den sidste baraklejr og flytte i

lejlighed i Husum, uden Aldis, der døde af lungebetændelse 7. april 1945, den dag, da Hermine blev 25 år. ”Far!, lød det fra min datter ved køkkenbordet. Ja, Bola? Vil du ikke nok fortælle? Jooh, men om hvad? Om dengang du var lille!, kom det prompte. De store blå øjne lyse af glad forventning. Umuligt at modstå. Nå ja, jeg har vel også været blebarn engang, sagde jeg. Men livet gjorde mig tidligt til en lille voksen. Som flygtningedreng så jeg ting og sager, intet barn - eller voksen for den sags skyld - burde se. Pigen lyttede. Den morgen var starten på en usædvanlig tid” (side 9-10).

I en meget medrivende beretning fortæller Ivars Silis om sin barndom som flygtningdreng i Danmark, om sorger og oprud, men også om sammenhold med de andre lettiske flygtninge, der intet anede om deres familie i hjemlandet og var meget usikre med hensyn til deres egen fremtid. De ca. 6.000 baltiske flygtninge i Danmark opnåede allieret status. Trods Danmarks henholdende politik i håbet om, at problemet efterhånden ville løse sig selv ved udvandring, risikerede de dog ikke at blive hjemsendt til lillefar Stalin. ”Slot under Vand” er en livsglad beretning om en eftertænksom drengs tilværelse som flygtning, hvor Ivars Silis fortæller om begivenhederne, sådan som han oplevede dem som lille, og for ham blev disse 8-9 år i flygtningelejr paradoksalt nok en gave, ikke så lidt af et eventyr.

Bogens sidste kapitel hedder ”Epilog : Gensyn”. Året efter Berlinmurens fald lykkedes det Ivars Silis at overtale sin mor, der nu var gift og bosat i Sverige, til at besøge Letland for første gang i 46 år. Det blev en helt fantastisk rejse, hvor de oplevede både den 20. lettiske sangfest, og på en biltur til slægtens hjemegn i Vestiena 30 km vest for Madona, sammen med Hermines søster Eliza besøgte ”den bakketop, hvor bedstefar Peteris ’ gård engang havde ligget indhyllet i en duft af surkål, røgede skinker og tranebær i vandfyldte kar. Ikke så me-

get som en mursten var tilbage, men de store ege stod der endnu, krogede og grå, ligesom søstrene. Tårerne randt i ansigtets bark....” De fik mosterens forklaring om, hvad der egentlig skete i krigens slutning og i tiden efter, om bedstefar Peteris og bedstemor, og de fik lejlighed til at møde Ivars’ far Janis og hans kone i Madona og høre hans version af begivenhederne. På sine Letlandsbesøg i 2005, 2007 og 2008 traf Ivars Silis også nye fætre og kusiner, der gjorde et stort indtryk på ham. De var: ”Sympatiske skud på et stamtræ, der er langt mere forgrenet, end jeg nogensinde havde turdet drømme om. Og jeg, som altid havde troet, at jeg var alene i verden. Det er jeg ikke. Og det er Letland heller ikke. Under kampen for at komme op af de kollektive traumers sump, har letterne måttet sande, at opgøret med en smertefuld arv er en langvarig proces. Efter den ”syngende revolution”, efter euforien, fulgte en periode med rådvildhed og handlingslammelse, en apati, som i de senere år er vejet for virkelyst og en gryende optimisme i en sikker ramme. I 2004 kunne de baltiske folk drage et lettelsens suk. Med Danmark som en utrættelig fortaler blev alle tre lande optaget i både NATO og EU..... Pigen, der spurgte og lyttede, er flyttet hjemmefra med en håndfuld fotos, en 5-lats og tipoldemors guldmønt. Et håndgribeligt pant på slægtens og Letlands brogede historie - og på genboens. På Danmarks”. (side 227).

En meget gribende roman! Udover de udvalgte citater skal flere enkeltheder ikke røbes her. Men læs selv bogen til ende, føl med de lettiske flygtninge og lad jer bevæge af disse stærke erindringsbilleder, set i gulvhøjde af en følsom lille dreng.

Georg Mørch

Latvian Institute

Uddrag af nyheder de forløbne 3 måneder

Fra uge 34 til uge 45

Lønninger tæt på 2007-niveauet, de forventes at stige svagt næste år.

Den 31. august meddelte det centrale statistiske kontor, at faldet i lønningerne i andet kvartal af 2010 er aftaget, hvormed den gennemsnitlige månedsløn i den private sektor er vendt tilbage til niveauet fra begyndelsen af 2008, og i den offentlige sektor til niveauet i midten af 2007.

Oļegs Krasnopjorovs, økonomisk ekspert i Bank of Latvia, sagde: "[..] det er sandsynligt, at den kvartalsvise ændring i lønnen, vil fortsætte med at være negativ eller tæt på nul i nogen tid endnu på grund af dynamikken og den høje arbejdsløshed."

Krasnopjorovs forudser: "Der er behov for højt kvalificerede medarbejdere, men de fleste af de arbejdsløse har ringe kvalifikationer [..]. Lønstigninger vil sandsynligvis begynde at dukke op i den personlige del af lønnen, idet flere virksomheder vender tilbage til et bonussystem, der forbinder bonusser med resultaterne af det udførte arbejde."

For yderligere information se:

http://www.csb.gov.lv/csp/events/?mode=arh&period=08.2010&cc_cat=471&id=12027

Den lettiske National Opera åbnede sin Sæson den 9. september

Den lettiske National Opera åbnede 2010/2011 sæsonen den 9. september med den årlige prisoverrækkelse og koncert præsenteret af virksomheden "Latvijas Gaze", operaens vigtigste mæcen.

Operaens program for oktober indeholdt fejringen af

120. årsdagen for den lettiske komponist Jānis Medīnš og debut'en af balletten "En Midsummer's Night Dream" ved Jurijs Vamošs. Pyotr Tchaikovsky's "Eugen Onegin" af instruktøren Andrejs Žagars

og gæstedirigent Mihail Tatarnikov vil få premiere i december.

Den anden halvdel af 2010/2011 sæsonen vil vi se en ny produktion af Gioachino Rossinis opera "Barberen i Sevilla", en solo koncert af Kristine Opolais, en ny produktion af balletten "The Lady of the Camellias" og en produktion af Bruno Skulte's opera "Arvingen til Vilkači". Den nye sæson vil også byde på kendte og elskede operaer, herunder Giuseppe Verdis "Aida" og Giacomo Puccini's "Turandot". Som sædvanlig vil sæsonen slutte i juni med Riga Opera Festival.

For yderligere information se: www.opera.lv

Finansministeren: Recessionen i Letland er forbi

Den 8. september kommenterede finansminister Einars Repše de sidste økonomiske tal med, at recessionen i Letland er nået til enden.

"BNP er vokset 0,8% i sidste kvartal, hvilket er bedre end det oprindelige skøn for en måned siden, og det betyder at tempoet i væksten i BNP er steget. Endvidere er BNP nu vokset for andet kvartal i træk, hvilket internationalt er anerkendt som tegn på afslutningen af en recession," sagde ministeren. Stigningen i BNP kan primært forklares ved en stor vækst i produktionen. Selvom BNP

voksede i forhold til den foregående måned, er det stadig et fald på 2,1% på årsbasis. Det skal bemærkes, at yderligere vækst i BNP i høj grad er afhængig af eksterne økonomiske aktiviteter, idet den indenlandske efterspørgsel fortsat er lav.

Den største vækst i andet kvartal ses i eksportsektorer såsom fremstillingsvirksomhed, landbrug, skovbrug og energi.

Citadele Bank tilbagebetaler EUR 17 mio. til Finansministeriet

Den 13. september tilbagebetalte Citadele Bank et depositum på EUR 17.300.000 til Finansministeriet. Citadele blev etableret efter omstruktureringen af den nødlidende Parex Bank. Citadele har tilbagebetalt depositummet inden den fastsatte frist, fordi banken har formået at øge dets indlån.

Finansminister Einars Repše sagde: ”Citadele Banks resultater overstiger den oprindelige plan, og dette imponerer regeringen positivt. Det understøtter den konklusion, at Dombrovskis regering har taget de korrekte og vidtrækkende beslutninger ved af omstrukturering af Parex Bank.”

Citadele Bank CEO Juris Jākobsons sagde: ”I de første måneder af sin drift har Citadele formået at opnå bedre resultater med at tiltrække indlån end forventet, især erhvervskunder og i det institutionelle kundesegment. En af bankens vigtigste prioriteter er tilbagebetalingen af statsstøtten til banken, og derfor er vi glade for, at en forbedring af de økonomiske resultater af Citadele, giver banken mulighed for at tilbagebetale en del af statens depositum kort tid efter starten på selskabets aktiviteter.”

Letland underskriver låneaftaler med de nordiske lande

Den 21. september underskrev Letland låneaftaler med Danmark, Estland, Finland, Norge og Sverige, som vil give Letland mulighed for en lånoptagelse.

Finansminister Einars Repše sagde ved underskrivningsceremonien: "Låneaftalen med de nordiske lande giver os ikke kun en mulighed for at låne finansielle ressourcer, men bidrager også til stabiliteten i hele regionen. Endnu en gang vil jeg gerne udtrykke vores oprigtige taknemmelighed over for Danmark, Estland, Finland, Norge og Sverige for at deltage i det internationale program for finansiell bistand til Letland med bilaterale lån.

Låneaftalen udgør en del af de EUR 7.500 millioner finansiell bistandspakke der blev godkendt i slutningen af 2008 på basis af vedtagelsen af de politiske foranstaltninger der tager sigte på stabilisering af Letlands økonomi og finansielle markeder. Den underskrevne låneaftale vil give mulighed for at Letland kan låne EUR 1,9 milliarder fra de nordiske lande når det er nødvendigt, hvis der er fremskridt i gennemførelsen af forpligtelserne i henhold til aftalerne med EU og Den Internationale Valutafond.

Baltic - American Freedom Foundation søsat

Dombrovskis takkede for det amerikanske initiativ til etablering af Baltic - American Freedom Foundation, hvilket viser den amerikanske interesse i at sikre en bæredygtig udvikling og fremtid i Østersøområdet: "Jeg vil gerne udtrykke påskønnelse af etableringen af det centrale kontor for fonden i Riga og udtrykke håb om at instituttet vil forbedre de økonomiske og samarbejds-mæssige relationer mellem unge i de baltiske lande og i USA og vil styrke samarbejdet på området for akademisk videnskab, forskning og uddannelse."

Formålet med BAFF er at yde økonomisk støtte til studerende og unge erhvervsfolk i de baltiske lande til deres

praktik i amerikanske selskaber, og give stipendier til en fortsat uddannelse på amerikanske universiteter således at de unge kan bidrage med deres viden og erfaring til vækst i deres hjemlande.

For yderligere information se:

1) <http://www.mk.gov.lv/en/aktuali/zinas/2010/09/220910-01/>
<http://www.mfa.gov.lv/en/news/press-releases/2010/september/21-teikmanis/>

Industrien fortsatte med at vokse kraftigt, stigningen forventes at være mindre i de kommende måneder

Den 4. oktober rapporterede det centrale statistiske kontor, at fremstillingsindustriens produktion i august voksede 2,6% på månedsbasis, og på årsbasis er væksten nået til 20,4%. Stigningen kan primært henføres til stigning i produktionen i industrierne: metal, kemi, ikke-metalliske mineraler, samt træmasse og træ. Mængden af nye ordrer i juli steg 67,0% på årsbasis (41,9% på hjemmemarkedet, og 74,8% i eksporten), men forblev stort set uændret fra måned-til-måned.

Letlands regering præsenterer dets langsigtede mål

Den 8. oktober fremlagde premierminister Valdis Dombrovskis (New Era) et sæt prioriteter, principper og betingelser for en ny regering for sine koalitions partnere. ”Den nye regerings langsigtede politiske mål og prioriteringer vil omfatte en bæredygtig økonomisk vækst, økonomisk omstrukturering, skabelse af nye arbejdspladser og forbedring af Letlands konkurrenceevne på globale markeder,” sagde Dombrovskis.

Dombrovski lovede også en mere sammenhængende og effektiv offentlig administration, omfattende brug af e-governance og e-tjenester, bedre styring af resultaterne fra statslige virksomheder, en stærkere retsstat, og en kraftig indsats for at bekæmpe korrupktion og sort øko-

nomi. Den nye regerings prioriteter vil også omfatte en modernisering af den nationale økonomi og uddannelsessystemet for at fremme uddannelse af høj kvalitet, innovation og synergi mellem videnskab, højere uddannelse og erhvervslivet.

I den finansielle sektor, vil den nye regerings prioriteter omfatte aktiv beskyttelse af Letlands interesser i de europæiske institutioner, øget indsats for at forbedre skatteopkrævningen og mindskelse af den sorte økonomi, samt et bedre system til at maksimere udnyttelsen af EU-midler.

Andre regeringsprioriteter omfatter støtte til den fortsatte vækst og udvikling af det lettiske sprog og kultur, respekt for rettighederne for andre etniske grupper, social stabilitet og bæredygtig planlægning af det sociale budget, samt monetær stabilitet og tiltrædelse af euroområdet 1. januar, 2014.

Kandidater foreslået til ministerposter over for de herskende koalitionsparter mødes med premierminister Dombrovskis, og vil blive bedt om at forklare, hvordan de vil arbejde for at nå regeringens fælles politiske mål. Efter koalitionsrådet, fortalte Dombrovskis reporterne, at den nye koalitions første opgave vil være at nå til enighed om det grundlæggende scenarie for budgetrammen: "I 2011 vil budgetunderskuddet blive 6% af BNP, og i 2012 - 3% af BNP".

For yderligere information se:

<http://www.baltic-course.com/eng/analytics/?doc=32521>

Pittsburgh Post-Gazette: "Nye blues fra Australien og Letland (ja, Letland)"

Den første er "Unreal" af den lettiske Blues Band, en blues kvartet fra Riga. Hvis du ikke tror, at de er kvalitets musikere, bør du vide, at denne cd er produceret af Duke Robillard, der spiller guitar på to spor. Bandet har

vundet blues priser, turneret med amerikanske blues greats og generelt viser, at “down home” også kan være et sted i Østersøen.

For hele artiklen se:

<http://communityvoices.sites.post-gazette.com/index.php/arts-entertainment-living/blue-notes/25484-new-blues-from-australia-latvia-yes-latvia>

Ændringer i visumregler

Den 12. oktober blev nye visumregler vedtaget af regeringens ministre med henblik på at harmonisere de nationale langtids visumspørgsmåls procedure med Schengens Visa praksis, og at lette det administrative pres. Nye regler er blevet indført med hensyn til mindreårige, der rejser til Letland uledsaget. Disse børn har brug for en tilladelse fra en forælder eller værge attesteret af en notar.

Der er også nye forordninger og foranstaltninger mod illegal indvandring.

Riga, verdens billigste rejsemål

Den 15. oktober, meddelte Riga Tourism Development Office's talskvinde Guna Caune at den lettiske hovedstad Riga er blevet udnævnt til at være verdens billigste rejsemål, hun citerer den seneste undersøgelse af verdens førende hotelreservations site Hotels.com.

Ifølge Hotels.com undersøgelsen, tilbyder Rigas hoteller værelser til en gennemsnitspris på 52 pund per nat.

Genève rangerer som verdens dyreste rejsemål, med en gennemsnitlig værelsespris på 155 pund per nat.

Tallinn, er verdens næstbilligste rejsemål (54 pund sterling), efterfulgt af Bangkok, Warszawa og Budapest.

Borgerskabsmyndigheden får et stigende antal henvendelser om dobbelt statsborgerskab

Den 26. oktober, meddelte kontoret for medborgerskabs-

anliggender og migration, at der i de første otte måneder af dette år, var blevet registreret 1520 børn født i udlandet som lettiske borgere og et stigende antal forældre har spurgt til muligheden for at deres børn får dobbelt statsborgerskab.

Oftest er disse ansøgninger modtaget fra forældre, som er flyttet til Irland, Storbritannien, USA, skandinaviske lande eller Rusland.

Anmodninger om dobbelt statsborgerskab imødekommes, da det eksisterende forbud mod dobbelt statsborgerskab i den lettiske statsborgerskabslov ikke gælder for børn.

Den statistiske gennemsnitslevetid i en lettiske familie

Den gennemsnitlige familie i Letland består af tre personer. Manden er 36 år gammel, hans kone er 33 og deres søn er 9. Parret har været gift i 9 år. Mandens forventede levealder er 72 år, medens kvindens forventede levealder er 82 år.

Familien ejer en to-værelses lejlighed med et samlet areal på 61m². Deres gennemsnitlige månedlige forbrug er næsten LVL 590 (EUR 839,2). De største beløb bliver brugt på fødevarer, transport og boliger. Mad sammen med måltider uden for hjemmet udgør den største udgiftspost - LVL 180 (EUR 256) eller næsten 1 / 3 af de månedlige omkostninger. Transport og kommunikation i alt lidt over LVL 100 (EUR 142) er den næststørste udgiftspost, og bolig relaterede omkostninger er lidt mere end LVL 90 (EUR 128) om måneden.

Manden arbejder 42 timer i gennemsnit ugentligt, og hans kone arbejder 33 timer. Deres søn tilbringer 20 timer om ugen på skolen og 20 timer ser han tv eller sidder ved en hjemmecomputer, og han udøver sport i 11 timer.

Letland kravler op til at blive nr. 24 i Doing Business 2010 listen

Den 4. november steg Letland 3 pladser til nr. 24 på "Doing Business" som baseres på muligheden for at drive forretning og på fremmede lovgivningsmæssige rammer. Listen er udviklet af International Finance Corporation og Verdensbanken.

Letlands højeste indikatorer er lånemulighederne (6.), håndhævelse af kontrakter (14.), og udenrigshandel (16.)

Riga placeret i Top 10 af østeuropæiske turistmål af Lonely Planet

Lonely Planet har listet Riga, Letlands hovedstad, som 9. i en top 10 liste af fremragende destinationer i det østlige Europa.

Dette er en betydelig præstation som Riga opnåede forud for populære turistmål som Prag og Budapest. Kun to andre hovedstæder - Sarajevo (2.) og Tallinn (5.) - har højere placering end Riga. Lonely Planet beskriver Riga på følgende måde:

Nogle kalder det "Nordens Paris", andre "Den anden by som aldrig sover" ... vi simpelthen elsker det. Til at starte med, har

byen den største og mest imponerende udstilling af art nouveau arkitektur i Europa. Mareridtsagtige gargoyler og bedende gudinder pryder over 750 bygninger langs de statelige boulevarder der stråler ud fra Riga slotskerne. Hjertet af byen - Old Town - er et eventyr af rige snoede veje, der slår til lyden af pumpende diskoteker.

The Economist: "Og for mit næste trick"

Valdis Dombrovskis er en fordringsløs mand. Men kun få blev overrasket da den nyligt genudnævnte lettiske premierminister afslørede, at hans hobbyer omfattede at gå på ild. Andre europæiske ledere finder det svært at skære hårdt i statens udgifter, men hr. Dombrovskis har allerede gennemført en finanspolitisk tilpasning der er 8,5% af BNP i 2009 og 4% i 2010. Nogle lønninger svandt ind med en tredjedel. BNP sidste år faldt med 18%. Men ingen gjorde oprør. Hr. Dombrovskis Unity parti vandt sidste måneds valg med et løfte om endnu flere nedskæringer for at opfylde betingelserne for en IMF-ledet € 7.500.000.000 (10900 millioner dollars) støtteaktion i 2008.

For hele artiklen se:

http://www.economist.com/node/17421424?story_id=17421424&fsrc=rss

Eksporten stiger stadig

Den 9. november, rapporterede det centrale statistiske kontor at Letlands udenrigshandel fortsatte med at vokse, idet omsætningen i både eksporten (30,7% i løbet af året), og importen (30,3%) var stigende. Saldoen på udenrigshandelen blev forbedret en smule i september.

Letland afskaffer ensidigt kravet om dokument legalisering i Europa

Den 24. november, trådte ændringerne af dokumentlegaliseringsloven i kraft, og fra nu af, vil Letland være i stand til ensidigt at afskaffe krav om legalisering af offentlige dokumenter, der er udstedt i lande i Den Europæiske Union, Den Europæiske Økonomiske Zone, og Det Schweiziske Forbund, og sendt til de lettiske myndigheder.

Dette vil lette cirkulationen af offentlige dokumenter i de nævnte lande, og mindske de administrative procedurer

for beboere og folk, der er involveret i økonomiske aktiviteter, hvilket vil lette økonomiske og internationale kontakter.

For yderligere information se:

<http://www.am.gov.lv/en/news/press-releases/2010/november/11-1/>

Ældste juletræsdekoration i Riga Museum fra 18. november

For fem hundrede år siden valgte nogle medlemmer af Sorthovedernes' Society det højeste grantræ i skoven for offentligt at brænde det og bringe jubel til Rigas borgere. Mens de var på udkig efter det bedste sted for et kæmpe lejrball, fandt lokale børn træet og pyntede det. Overrasket over den storslåede forandring, besluttede Sorthovederne at løfte træet op på Rådhuspladsen. Nu er der sat en mindetavle op her og et nyt juletræ pyntes hvert år.

For syv år siden blev der under arkæologiske udgravninger i Old Town Riga fundet en grålig glaskugle med en metal krog, som Rigas borgere brugte til at dekorere juletræer med for 250 år siden.

Sammen med juletræsdekorationen, var der mange andre ting, som bruges i dagligdagen, for eksempel, læderfodtøj, knivskafter, tasker, seletøj, stykker af rør, stykker af tøj, farvet glas osv.

Fra 18. november vil de blive udstillet på Museum of History of Riga og Navigation.

Lettisk Animations Film Tildelt pris på USA Film Festival

Den animerede film " Kad āboli ripo " (Når æbler ruller) fra det lettiske filmstudie Rija og direktør Reinis Kalnaellis vandt en særlig jury pris på Ojai Film Festival i USA sidste uge.

Kalnaellis arbejder i øjeblikket på en anden animations-

film, som skal hjælpe børn med at lære det lettiske alfabet. Premiere på filmen ventes snart.

Regeringen enig om vedtagelse af 2011budgettet i år

I overensstemmelse med makroøkonomiske prognoser for 2011, er næste års nationale budgetindtægter fastsat til LVL 4 milliarder (EUR 5,7 mia) og udgifterne - omkring LVL 4.800 millioner (EUR 6,8 mia). Derfor vil budgetunderskuddet blive for stort, svarende til 800 mio LVL (EUR 1,5 mia). Således er regeringens mål at reducere budgetunderskuddet til under 3% af BNP i 2012 ved at udføre budgetkonsolideringen på 590 millioner LVL (EUR 839,5 mio).

Budgetkonsolideringen er rettet mod at stabilisere det sociale budget og dets bæredygtighed, og derfor diskuterer regeringen ikke eventuelle fald i pensionerne. Handlingsplanen involverer offentlige og kommunale udgifter og foreslår indførelse af progressiv beskatning.

2011-budgetforslaget giver ekstra midler til Den Europæiske Unions strukturfonde som en investeringsmulighed for den nationale økonomi.

Finansminister Andris Vilks sagde: "Under hensyntagen til, at budgetkonsolidering i forrige år blev gjort mulig på grund af et fald til 2/3 af de offentlige udgifter, og en stigning af indtægterne med 1/3, er både dessert og hovedret nu spist. Vi står tilbage med forretten alene - en tynd suppe, som vi skal dække besparelser for landet som helhed med. I betragtning af at en lineær nedskæring i udgifterne kan hindre udførelsen af statens grundlæggende funktioner, opfordrer jeg mine regeringskolleger til at fortsætte med gennemførelsen af strukturelle reformer for at sikre en stigning i effektiviteten af strukturpolitikkerne."

Vilks forklarede: "Hvis det progressive beskatningsprincip bliver gennemført, vil vi få større held med at fremme de nationale økonomier og opnå solidaritet i samfundet.

Min opgave er at sørge for en progressiv platform i skattesystemet samt at opnå, at alle betaler skat.”

Regeringen er kommet med ændringer i skattepolitikken, som tyder på at de vil mindske indkomstskatten med 1% til 25%, at øge de sociale bidragsbetalinger med 2% til 25,09%, lade det ikke-afgiftspligtige minimum stige fra LVL 35 (EUR 50) til LVL 45 (EUR 64), at hæve mindstelønnen fra LVL 180 (EUR 256) til LVL 200 (EUR 285) . Ved at gennemføre disse forslag, gennemføres en vis social retfærdighed så folk med lavere indkomster får mest, medens større indkomster bliver reduceret lidt.

Erklæring om de påtænkte aktiviteter fra ministeriet:

<http://www.mk.gov.lv/en/mk/darbibu-reglamentejosie-dokumenti/valdibas-deklaracija-eng/>

Befolkningens mening om den økonomiske situation

Den 25. november, afslørede den nyeste DnB Nord Letland meningsmåling, at alle indikatorer vedrørende den økonomiske situation i Letland og dens udvikling i fremtiden er blevet forbedret, og der har været en bemærkelsesværdig stigning i offentlighedens accept af regeringens resultater.

Letlands befolkning har vist større optimisme, flere siger, at landet bevægede sig i den rigtige retning (19% i oktober, 15% i september).

Antal gæster på hoteller og turistfaciliteter vokser

Den 25. november meddelte det centrale statistiske kontor at lettiske hoteller og andre turistfaciliteter service-rede 532.400 mennesker i løbet af tredje kvartal af 2010, hvilket er 29,5% mere end i samme periode sidste år.

Letlands borgere tegnede sig for 32% af de mennesker, der betjenes af hoteller og turistfaciliteter i tredje kvartal i år, og 68% var udenlandske gæster. Antallet af uden-

landske turister der betjenes af lettiske hoteller og andre turistfaciliteter steg med 25,6% på årsbasis, hvor antallet af turister fra Rusland steg kraftigst, med 79%.

Af det samlede antal af udenlandske gæster der betjenes i juli - september i år, blev 70% indkvarteret i hovedstaden Riga, 9% i badebyen Jūrmala og 8% i den nordvestlige havnebyen Ventspils.

Lettisk fotoudstilling "One Day in Latvia" åbnede i det polske parlament

Den 24. november åbnede Saeimas (parlamentet) næstformand Gundars Daudze i det polske senat en fotoudstilling med titlen "One Day in Latvia". Udstillingen er dedikeret til Letlands seneste uafhængighedsdag.

Hvilket årstal er dette mon?

Ny Erindringsmønt fejrer betydning af rav i Letland

Letlands centralbanks seneste sølvmønt for samlere indeholder et lille stykke rav. Amber Coin, designet og modelleret af Aigars Bikše, fejrer betydningen af rav gennem Letlands historie.

Lettisk rav stammer fra en tid for 40 millioner år siden, da harpiks forstenede, og siden da regelmæssigt vasker op på strandene i Letland. Rav har altid været en del af den lettiske kulturarv og endda økonomi: ravsmykker er blevet lavet i Letland i tusinder af år, de ældste mønter fundet i de lettiske område kom fra det gamle Rom via den såkaldte Amber Route og blev betalt for med rav. Penge og rav mødes bogstaveligt i denne mønt: et lille stykke rav er nøje forankret i hver mønt. Ifølge kunstne-

rens idé, er de små gule cylindre pupillen af et øje. Øjet, der hjælper til at se ind i fortiden og den omgivende verden.

For yderligere information se:

<http://www.bank.lv/eng/main/all/lvnaud/jubmon/nmp/amber/>

Besøg fængsel i Liepaja fra den sovjetiske æra, Lonely Planet Best Travel 2011 Guide

Lonely Planets udgiver har inkluderet en bunker fra sovjettiden i det centrale lettiske distrikt Līgatne og det hængangne Karosta fængsel i den sydvestlige lettiske havneby Liepaja i sin Bedst Travel 2011 guide.

Anlægget i Līgatne blev bygget i 1980'erne som et veludstyret ly for den sovjetiske elite, hvis en atomkrig brød ud. Nu udstilles i bunkeren forskellige af Sovjet-æraens genstande, bøger, materialer fra det sovjetiske kommunistiske partis kongresser, et selvstændigt kraftværk, en særlig plads til iltproduktion, udstyr til direkte telekom-

munikation med Moskva og kort. Siden januar 2010 er bunkeren åben for turister og turister tilbydes guidede ture, samt smagsprøver af den ægte Sovjet-æras retter i weekenden.

Karosta fængselbygning blev opført omkring 1900 og indtil 1997 har det fungeret som et sted, hvor militære personer sad i fængsel for overtrædelse af disciplinen. Det er ikke et almindeligt museum. Du har mulighed for at prøve en gas-maske, det røde slips af en ung pioner

eller købe en ægte soldats aluminiumsske. Du vil se et fængsel, der næsten ikke er ændret siden sin start i zar-tiden.

For yderligere information se:

www.bunkurs.lv og www.karostascietums.lv

Animationen "Magic Water" vinder Best Children's filmpris på norsk Festival

Māris Brinkmanis' animerede film "Magic Water", produceret af "Animācijas Brigade" studie, er blevet tildelt titlen Best Children's Film på Norges Fredrikstad Animations Festival.

Filmen fortæller om Munks og Lemijs oplevelser- to væsener, der finder en kilde med vand med magiske egenskaber. Et træ vokser i ørkenen, et dinosaurskelet bliver levende, og de to venner er nødt til at være smarte for at redde sig selv.

I slutningen af september, vandt Dace Rīdūze' film "Pig's Happiness" en pris ved den Animayevka festivalen i Belarus, mens Evald Lācis' film "Ice Master" blev kåret som bedste animerede kortfilm i under-13 kategori på festivalen du Carrousel International du Film de Rimouski, Nordamerikas ældste børne filmfestival.

Festivaler og andre begivenheder som formodes at blive gentaget igen årligt

Festival of Light "Beaming Riga": 18-21 november
Baltic Pearl" film festival

New Music Festival "Arena": 15-24 oktober

Efterårets Kammermusik Festival: 13. sept – 2. okt.

Seniorer i skolen

EU-projekt iværksat af foreningen

Foreningen Danmark-Letland er sammen med Rite Højskole i Letland i gang med at afvikle et Grundtvig projekt under EU. Det overordnede mål for EU er: "Volontørarbejde for +50 år". Det betyder, at der er blevet sat gang i frivilligt seniorarbejde på en skole i Letland ved byen Nereta, nær Jekabpils og på en skole på Fyn, Paarup Skole.

Ideen er at de frivillige seniorer skal besøge hinanden i 3 uger og deltage i hinandens frivillige arbejde.

Så her i september besøgte fire lettiske seniorer Tivoli, hvor de hilste på foreningens formand Kirsten Gjaldbæk og på Anne Marie Holm fra EU-kontoret i København.

I Tivoli, i forgrunden Niels Bendix Knudsen og Anne Marie Holm.

Gruppen ved Københavns Rådhus

Arrangementet er kommet i stand ved hjælp af Rite Højskoles formand Niels Bendix Knudsen og Lis Nielsen. De har formidlet kontakt til en skole i Nereta i Letland og fortalt om en idé, som stammer fra Karlshamm i Sverige. Her har man nu i 10 år haft seniorer fra alle typer af erhverv til at komme ind i skolerne og hjælpe til et par timer om ugen eller så meget man har lyst til. Seniorerne bliver på denne måde børnenes venner og er mennesker de kan tale med eller få hjælp af. Der er selvfølgelig forskellige regler, som skal oplyses inden man starter, f. eks. har man tavshedspligt og man blander sig ikke i lærerens undervisning, også selvom han siger noget forkert. Der er heller ikke tale om at få løn og man arbejder ikke som vikar. I Sverige har det bredt sig og de er vældig glade for ordningen. Den ordning forsøger vi nu at udbrede i Danmark og Letland.

I Danmark på Paarup Skole nær Odense er de danske seniorer startet og de 4 lettiske seniorer har været på udvekslingsbesøg hos de 4 danske seniorer. Letterne boede 3 uger i en af de danske seniorernes

sommerhus og kørte hver dag til Paarup Skole for at se og få ny inspiration. Der var tolk med hele vejen. Der blev også tid til sightseeing og samvær med de danske seniorer under forløbet. Det næste trin i projektet bliver, når de danske seniorer skal på besøg i Letland til april. Håbet er at ideen breder sig, på Kirke Hyllinge Skole i Hornsherred er man så småt begyndt at starte ordningen op. Men det er noget helt nyt i Danmark og i Letland.

LN

Uddrag af artikel fra Fyns Stifttidende:

Morfar-ordning en succes i Paarup

Paarup Skole bruger som noget nyt pensionister i undervisningen et par timer om ugen. Erfaringerne fra mange børnefamiliers hverdag bliver nu ført videre i folkeskolen, Paarup Skole som den første i landet har taget pensionister - såkaldte seniorer - ind et par timer om ugen for at hjælpe til. Ordningen, som er et EU-projekt, er hurtigt blevet en succes hos alle parter.

De fire seniorer på Paarup Skole, har tidligere arbejdet i en bank, været møbelsnedker, ingeniør og skolesygeplejerske.

Seniorer i idræt på Paarup skole

Rite nyt

Fra Rite Højskole har tiden siden sidst været brugt på EU-projektet "Seniorer i Skolen". Forstander Niels Bendix Knudsen kørte i begyndelsen af september 4 seniorer fra byen Nereta i Letland til Paarup Skole på Fyn. Her blev de indlogeret i et sommerhus, som lå smukt ud til havet. Hver dag blev letterne kørt ind til Paarup Skole, hvor de deltog i undervisningen. Eftermiddagen blev brugt til sightseeing i området. Produktions skoler, højskoler, naturskoler og fritidsskoler blev også besøgt. Ligeledes Odense store affaldssortering blev vist frem. Det hele varede 3 uger. Det var trætte seniorer som blev kørt hjem af Niels gennem Sverige til Karlshamm, hvor færgeren sejler til Klaipeda om natten, for derefter at køre hele vejen gennem Litauen til Letland. Grunden til at det blev gennem Sverige, var at letterne lige skulle nå at se og hilse på de svenske seniorer i Karlskrona. Det er nemlig derfra hele ideen er startet. Nu har man i løbet af 10 år opbygget et velfungerende netværk af "seniorer i skolen" på over 100 seniorer i Karlskrona.

Ellers har der på Rite Højskole været afholdt julekursus i denne weekend. 12 kvinder mødte op for at lave juledekorationer med lærerinden Sandra, som underviste. Det

er ret koldt i Letland lige nu, 16 graders frost og næsten ingen sne inde i landet, så der skulle fyres op i brændeovnene. Prøv at se hvor forskelligt vi laver vores juledekorationer, når man tænker på de danske modeller. Letterne kan godt lide at bruge deres naturmaterialer.

LN

Produkt fra julekurset: Lettisk variation af et juletræ

Kvinder i overtal

Artikel af

Damien McGuinness BBC News, Riga

oversat til dansk af LN

Kvinder er 8% i overtal i forhold til mænd i Letland
To årtier efter det sovjetiske kommunistiske styre har
landets kvinder overlevet overgangen til kapitalisme

bedre end mænd - de er bedre uddannet og har mindre sandsynlighed for at dø unge. Men en høj mandlig dødelighed betyder for mange kvinder, er det svært at finde en partner.

Letlands kønsopdelingen:

- Der er næsten 9.000 flere mænd end kvinder under 30 års aldersgruppen
- Der er 3.000 flere kvinder i alderen 30-39 end mændene
- Landet har 8% flere kvinder end mænd

Kvinder lever 11 år længere i gennemsnit, den højeste forskel i EU

Dania og Zane er kommet til en cafe i centrum af Riga for at chatte om et af deres foretrukne emner - manglen på anstændige mænd.

De to kvinder er begge 29, smukke, stilfulde og veludannede, men det lader til, at i Letland er der simpelthen ikke nok mænd at vælge imellem.

Dania har arbejdet på en film festival, hvor 98% af hendes kolleger er kvinder.

” Du kan godt ønske at have nogle flere mænd til at flirte eller chatte med. Det er bare mere interessant,” griner hun.

”Derfor er alle mine venner rejst til udlandet og har fundet kærester der,” siger Zane.

Mens flere drenge bliver født i Letland end piger, skifter balancen dramatisk i voksenalderen.

Kvinder finder det sværere at møde en partner med en ensartet uddannelse

En høj tidlig mandlig dødelighed betyder, at der er 8% flere kvinder end mænd i landet.

I den travle entré fra University of Letland, Riga, er den kønsbetingede ubalance synlige.

Ifølge sociolog og lektor Baiba Bela, er der 50% flere kvinder indskrevet på universitetet end mænd.

Hun siger, at dette betyder, at kvinder ofte finder det sværere at finde en partner med en matchende uddannelse.

”De smarteste piger er alene. De virkelig smukke piger er alene - hvis de er kloge ” siger Dace Ruksane, som har brugt sin karriere og været på udkig efter en mand længe og arbejdet hårdt på sagen.

Hun er set af mange for at være den lettiske udgave af den fiktive karakter Carrie Bradshaw fra Sex And The City. Hun er en køn klummeskribent, forfatter og redaktør-in-chief i et af landets mest succesrige dameblade, Lilit.

”De smarteste Piger er alene De virkelig smukke piger er alene” siger Dace.

”De ønsker at finde partnere, som er lig med dem selv. Men en mand, der har alt dette, behøver ikke at være perfekt.

”Han sidder bare foran TV og ved, at han kan få en kvinde. Og hvis hun ikke passer ham, vil han få en anden.

”Smarte kvinder ønsker simpelthen ikke at have sådanne mænd som deres partnere,” tilføjer hun.

”Den første gang man ser ulige kønsfordeling er mellem 30 og 40,” forklarer Baiba.

”I denne aldersgruppe er dødeligheden for mænd tre gange højere end i samme aldersgruppe for kvinder.”

”Bilkørsel, alkoholisme og ulykker på arbejdspladsen er hovedsagelig mere risikofyldte for mænd end for kvinder,” tilføjer hun.

Hvor mænd er i overtal i forhold til kvinder, er imidlertid i Rigas mange sportsbarer.

Nogle eksperter mener, at Letlands overgang til kapitalismen er en faktor i mangelen på mænd.

Agris Rieksts, 28-årig softwareingeniør, siger, at der stadig er en macho kultur i Letland, som tilskynder til risikofyldt adfærd, såsom hurtig kørsel, rygning og især stort alkoholforbrug.

”Der er den opfattelse, at det er mandigt, at jo mere alkohol du kan håndtere, jo mere af en mand er du,” siger han. ”Alle forstår, at det er lidt absurd. Men det er der stadig.”

Psykoanalytiker Ansis Stabingis, der behandler mænd for depression og selvmordstendenser, siger, at Letlands overgang til kapitalisme for 20 år siden pludselig satte massivt pres på mænd for at lykkes økonomisk.

Den økonomiske krise, der har skubbet arbejdsløsheden op til 20%, har gjort disse ambitioner endnu mere uopnåelig.

Der er krav om, hvordan mænd bør leve. Og hvis de ikke

kan opfylde disse standarder, falder de i depression ”
Som et resultat, ifølge den lettiske regering, da krisen ramte i 2008 steg selvmordsniveauet, som allerede var et af de højeste i EU, med 16%. I øjeblikket er mere end 80% af selvmordsdødsfald mænd.

Ansis mener, at de lettiske kvinder til tider kan være mere modstandsdygtige, når de står med en desperat situation. De er mere tilbøjelige end mænd til at bede om professionel hjælp.

Og med den højeste sats af enlige mødre i EU, siger han, at kvinder har tendens til at holde ud af hensyn til deres børn.

I festival
Kokle and similar instrument
around the Baltic sea.
Limbazi, Latvia
21.04. - 24.04. 2011

Kokle and similar instruments around
the Baltic sea

We would like to invite your group to join us at the recreation centre of Limbazi for the *I festival Kokle and similar instrument around the Baltic sea.* At the festival we will to acquaint with instrument and music around the Baltic sea, discuss and consider attitudes and values concerning music - from the perspective of children and young people as well as from teachers and research.

The registration will be accepted until 1 April 2011.

Festival information- program, accommodation, and registration- can be found at the link below: www.limbazi.lv

Don't hesitate to contact us for any problem.

Thank you very much for your collaboration.

Welcome to Limbazi in April!

Recreation center of Limbazi directress S. Miezis....

Group Kokle leader Dr.paed. Anita Virina Nilsena

Nyt fra Udenrigsministeriet

Udenrigsministeriet i Letland PRESSEMEDDELELSE

Udenrigsminister Ģirts Valdis Kristovskis involverer ngo'er i udarbejdelsen af et kapitel om udenrigsanliggende i regeringens handlingsplan

Den 29. november havde udenrigsminister Ģirts Valdis Kristovskis inviteret til et møde med repræsentanter fra ikke-statslige organisationer (ngo'er) og arbejdsmarkedets parter. Formålet med arrangementet var at møde de mest aktive samarbejdspartnere i ministeriet personligt og at drøfte samarbejdet til dato og i fremtiden, samt at inddrage NGO'er og arbejdsmarkedets parter i udarbejdelsen af det udenrigspolitiske kapitel i regeringens handlingsplan. Deltagerne fik et udkast til forslag udarbejdet af Ministeriet og kunne sende anbefalinger, der skal tages i betragtning, når den endelige version af regeringens handlingsplan laves.

Repræsentanter fra 17 ngo'er og arbejdsmarkedets parter var blevet inviteret. Udenrigsministeriet fremmer det mest aktive samarbejde på områderne i EU-spørgsmål, udviklingssamarbejde, sikkerhedspolitik og kultur. De der deltog i begivenheden var Lato, LDDK, LTRK, "Mājas" Club, lapas, Providus, Foreign Policy Institute Letland, WFFL, Medborger-Alliancen af Letland, Østersøen og Sortehavet Alliance, Røde Kors Letland og andre organisationer.

Den 24. november modtog udenrigsminister Ģirts Valdis Kristovskis et præsentationsbesøg af den danske ambassadør i Letland, Per Carlsen.

Raivo Maksima

Måske husker I, at vi for et stykke tid siden, skrev om en lettisk dreng Raivo, som gerne ville have en lidt dyrere armprotese, så han kunne spille på trompet. Nu har Anita Nielsen, bestyrelsesmedlem, fået brev fra ham og hun videresender det til bladet og siger tak for bidrag på Raivos vegne.

Brevet var på lettisk med en julesang og et par billeder, (brev og julesang ses herunder) hvor Raivo ser glad ud, og spiller på sin trompet med den nye protese. Han skriver at han går på musikskole og spiller i to orkestre og siger tak fra hele familien.

Temats: Raivo Maksima pateicības vēstule.

[<http://dzejolis.lv/ziemassvetki/svetku-vakara/>]

Svētku vakarā

Gaisā sniedzīnš sidrabaini laistās,

Augsti torņos zvani saldi dzied:
Visas sejas laimīgas un skaistas,

Ielu uguns panorāma zied.

Aizvējā pie dzelzu sētas platas,
Kur zem kokiem gaiši mirdz kāds nams,

Skrandains puisīts stāv viens
pats un skatās, las
Kailos pirkstus divāšā sildīdams.

Lūk, tur augšā, otrā stāva logā,

Dziesma skan, un sveču gaismā maigs

Noliecas pār bērniem baltā togā

Ziemassvētku vectētiņa vaigs...
Un aiz sētas dzelzainas un saltas,

Kur starp kokiem tikko redzams nams,

Juleaften

I luften skinner
snefnug sølvagtige
Høje klokketårne kimer kønt
Alle de glade og smukke
ansigter,

I panorama gadens lys
blomstrer

Husly bag brede jernhegn
Under træerne et hus
skinner lyst

Laset dreng
står alene og stirrer,
Varmer nøgne fingre med
sin ånde

Her oppe fra anden sals
vindue,

lyder sangen og blødt skær
fra stearinlyset,

Bøjet over børn ses i hvid
dragt
julemand bedstefars ansigt.
Og bag hegnet af jern og
kulde,

Mellem træerne hvor huset
knap kan ses,

Skrandains puisīts stāv uz ielas baltas, Står laset dreng på
Kailos pirkstus dvašā sildīdams. snehvid vej,
Varmer nøgne fingre med
sin ånde.

*(Et forsøg på oversættelse fra let-
tisk til dansk efter google. LN)*

Paldies par ziedojumi Raivo rokas protēzes ieguvei. Ar jūsu un daudzu citu ziedotāju atbalstu, kā arī Tehniskās ortopēdijas centra UNI-HAUS atbalstu Raivo ir saņēmis kosmētisko protēzi un tiek vēl ar valsts atbalstu izgatavota darba protēze. Raivo joprojām mācās mūzikas skolā, trompeti, kā arī orķestrī” Lemisele” un

”Krimulda”. Sprts, florbols komanda”Pantēra”. paldies par atbalstu.

Raivo un viņa ģimene;
Mamma ILZE, tētis Modris,
brālis Vilnis.
Pricīgus svētkus.

Det Danske Kulturinstitut

En Levende Vindmølle

Bæredygtige samfund er sat højt på dagsordenen i Riga. Bæredygtige samfund skabes af mennesker, der går sammen med et fælles mål om at skabe noget bedre. For at symbolisere dette fik DKI godt 100 letter til at "bygge" en vindmølle af deres kroppe på en af Rigas centrale pladser. "Bygningen" blev forevigt af fotograf Miklos Szabo (se ill.). Hæppeningen vakte betydelig opmærksomhed i bybilledet og i de lettiske medier. Dette blev afholdt i tilknytning til, at udstillingen 'Building Sustainable Communities' vistes i juli og august på Rigas Rådhus. I forbindelse med udstillingen afholdtes et panbaltisk seminar om at skabe bæredygtige miljøer i de store sovjetbyggerier, der præger periferien af alle større baltiske byer. De tre verdenskendte arkitektfirmaer BIG, Vilhelm Lauritzen og Site holdt foredrag for den lettiske miljøminister og arkitekter, regeringsrepræsentanter, kommunale folk og erhvervslivsrepræsentanter.

Menneskevindmølle i det centrale Riga. Foto: Miklos Szabo

Spændende fælles aktiviteter blev lagt i støbeskeen. Der afholdes også en arkitektur idé-konkurrence for lettiske skolebørn og studerende omkring emnet. Vinderen udpeges i den nærmeste tid. Afdelingen har afholdt aktiviteterne i samarbejde med den lokale ambassade, Arkitektur Center og en række lokale partnere med midler fra Udenrigsministeriets Public Diplomacy midler og en række sponsorer.

Stemningsfuld Filmheks på 800 år gammel borg

Historien skrives, siges det, af vinderne. Helt sikkert er det, at historiske film ofte afspejler både de begivenheder, de beskriver, og den tid de er lavet i, og hvem der har betalt dem. På Cesis' ottehundrede år gamle borg vi-stes i august en række historiske film, herunder Benjamin Christensens 'Heksen' (1922). Det var stemningsfulde aftner. Festivalen blev arrangeret af byen i samarbejde med Det Danske Kulturinstitut i Letland, Goethe Institutet og Sveriges Ambassade.

Dorte Mandrup og Post Sovjet Arkitektur

I forbindelse med en international konference om efterkrigsarkitektur inviteres den vedkendte arkitekt Dorte Mandrup til Riga. Konferencen fokuserer på praktiske erfaringer med vedligeholdelses- og ombygningsproblemer af efterkrigsbygninger, hvor Dorte Mandrup vil tale om en kreativ måde at lave kvarterløft på.

Dansk Film Festival

Det Danske Kulturinstitut har vist afgangsfilm af danske filminstruktører af Den Danske Filmskole i Riga. Fra den 12. til den 15. november kunne det lettiske publikum få et indblik i hvordan nyuddannede danske filminstruktører finder deres plads i den professionelle filmbranche.

Efter at have været en stor succes i Rusland, præsentere-

redes de i alt 17 film med bl.a. de allerførste værker af Lars von Trier, Thomas Vinterberg og Christoffer Boe også i Riga. Programmet omfattede en bred vifte af genrer og forskellige emner. Publikummet kunne således se både animation, spillefilm og dokumentarfilm såvel som kærlighedshistorier, komiske begivenheder og drama. Derudover fik festivalen besøg af den internationale koordinator fra filmskolen, Elizabeth Rosen, som gav et seminar om filmskolen i København.

KNIT:STRIK

KNIT:STRIK udstillingen på RIGA Fashion Week 2010 fra den 4. – 14. november 2010. Når det kommer til en blanding af strik og unge kreative hjerner bliver dansk design eksperimenterende, kitsch og farverige. Resultatet kunne opleves på KNIT:STRIK udstillingen på Nordisk Look. Nordisk Look afholdtes for fjerde gang under den kommende RIGA Fashion Week 2010, hvor en række arrangementer skulle fremme oprettelsen af en forenet mode-industri i Nordeuropa og Østersøområdet. Skabt af unge danske designere fra Designskolen i Kolding viste udstillingen sine besøgende alt fra strikkede lampeskærme, mobilholdere, rumdelere og dusinvis af smukt beklædningsstrik – trøjer, kjoler, jakker – you name it!

Det Danske Kulturinstitut i
Letland: www.dki.lv

Smånyt

Tilbud Air Baltic

Air Baltic ved Jan Nielsen i København er blevet medlem af foreningen. Det betyder at de medlemmer som er på vores medlemsliste kan få tilsendt særlige og billige tilbud fra Air Baltic via Anne Fraxinus' mailingliste. (Se nærmere under kalenderen)

LN

Medlemslister

Konsulen for Nordjylland Karen Marie Melson som ligeledes har meldt sig ind i foreningen, har spurgt om hun måtte se listen over medlemmer fra Nordjylland for evt. kontakt. Bestyrelsen agter at opfylde dette ønske med mindre nogen har indsigelser.

LN

Kor

På den lettiske nationaldags fest arrangerede Anda Zarane et kor på syv medlemmer, som skulle optræde. Det har senere bevirket at 35 andre har tilmeldt sig koret og gerne vil øve i Avedøre Kirke. Hvis du har lyst til at deltage sender du en mail til Anda Zarane: anda.zarane@gmail.com

LN

”Nordens forenede stater”

Mød Gunnar Wetterberg – manden som tror på muligheden.

D. 25. januar kl. 16:00-18:00 i Odense,
Historiens Hus (lige ved Domkirken),
Klosterbakken 2, Odense C

Den svenske samfundsdebatør Gunnar Wetterberg har i et aktuelt debatoplæg peget på mulighederne for, at de nordiske lande på sigt går sammen i en ny union.

Forslaget er fremsat i lyset af den seneste finanskriser, men har som perspektiv, at de nordiske lande ved at handle samlet, repræsenterer en væsentlig faktor både på europæisk plan og på verdensplan.

Gunnar Wetterberg har rejst fornyet debat om rammerne for det nordiske samarbejde, og Nordisk Råd har på den baggrund bedt Wetterberg om at udbygge sit oplæg til forelæggelse på Nordisk Råd's session i Reykjavik i november 2010.

Hør om resultatet i Odense, hvor Gunnar Wetterberg diskuterer sine ideer med den danske historiker Lars Hovbakke Sørensen, Århus og Københavns universiteter.

Selve mødet er gratis, man betaler selv turen til Odense.

Tilmelding i øvrigt er ikke nødvendig.

Generalforsamling

**Der indkaldes hermed
til generalforsamling i
Foreningen Danmark-Letland**

mandag den 4. april kl. 19.00

**Kulturhuset Kilden
Nygårdsplads 31
Brøndbyøster**

**Forslag der ønskes behandlet på
generalforsamlingen skal sendes
til bestyrelsen inden 15. februar**

Skriv det i kalenderen nu!!!

DAGSORDEN ifølge foreningens love:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Det reviderede regnskab
4. Forslag fra bestyrelsen
5. Forslag fra medlemmer (skal jfr. vedtægterne være indsendt skriftligt inden 15.februar)
6. Fastsættelse af kontingent
7. Valg af medlemmer til bestyrelsen
8. Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen
9. Valg af revisor og revisorsuppleant
10. Eventuelt

KALENDER

Januar

25.1 kl. 16-18

Nordens forenede stater.
se nærmere omtale inde i
bladet
Klosterbakken 2, Odense C
Historiens Hus
(lige ved Domkirken),

Februar

21.2

Danfø medlemsmøde, alle er
velkomne.
Christina Sørensen, Europa
kommisionen, Bruxelles,
kommer med oplæg om ud
viklingen af EU's Østersø
strategi og hvad den kan
betyder for vores region, også
civilsamfundet. Lejlighed til
diskussion om emnet.

Derefter det årlige medlems
møde med årsberetning og
valg af medlemmer til koordi
nationsgruppen.

Nærmere oplysninger om
mødet, tid og præcis lokale,
fås hos Kirsten Gjaldbæk.

April

4.4 kl. 19

Generalforsamling i
Foreningen
Danmark-Letland
Kulturhuset Kilden
Nygårdsplads 31
Brøndbyøster

Adventskranse lavet på julekursus på Rite Højskole